

NİĞDE İLİ ÖRNEĞİNDE ÇOCUK SUÇLULUĞU

CHILDREN'S CRIMINATION IN NIGDE CASE

ДЕТСКИЕ УБЫТКИ В ДЕЛАХ NIGDE

Bülent KARA *

ÖZ

Bu araştırmada Niğde ilindeki çocuk suçluluğunun toplumsal nedenlerinin neler olduğu sosyolojik bir boyutla ele alınmıştır. Niğde ilindeki çocuk suçluluğuna yönelik bilimsel açıdan analizi üç ayrı bölümde -biyolojik, psikolojik ve sosyolojik- ele alınarak incelenmiştir. Araştırma Niğde'nin bulunduğu coğrafi konumu, toplumsal yapısı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Genellikle suça karışmış veya sürüklenmiş çocuklarda erkek çocuklarının daha fazla suç işlemiş olduğu ve özellikle 11-18 yaş arasında bu oranların daha fazla olduğu görülmektedir. Suça karışmış veya sürüklenmiş çocuklarda Niğde emniyet müdürlüğü çocuk şube verilerine bakarak mağdur çocuk sayısı diğer cins ve yaş değişkenlere göre daha fazladır. Niğde ili kendi içinde muhafazakâr bir toplum yapısına sahiptir. Coğrafi koşulları ekonomik gelişimi ile çok fazlasıyla memur alan bir kenttir. Bu da kente göç olaylarının çok olduğunu, **üniversite** çoğunluğunun olma nedeniyle toplumsal yapı değişime uğramıştır. Kentin sürekli göç alması, buna karşılık göç edenlere yeterli sosyal, ekonomik altyapı sunamamasından kaynaklanan sorunlar çocukları suça yöneltebilmektedir. Çocuk suçluluğu sadece hukuki bir sorun değil; psikolojik, sosyolojik, sosyo-ekonomik nedenlerle ilişkili bir toplumsal olgudur. Çocuk doğuştan suçlu olarak gelmez onun çevresi, ailesi, bulunduğu ortam gibi etkenler çocuğun suç işlemesine sebep olabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Suç, Kentleşme, Eğitim, Göç, Çocuk Şube

ABSTRACT

In this research, the sociological dimension of the social causes of juvenile delinquency in Niğde province is discussed. Scientific analysis of juvenile delinquency in Niğde province has been made in three different parts - biological, psychological and sociological. The geographical location of the research, Niğde, was chosen considering the social structure. It is often seen that males are more likely to commit crimes in suicide or drifting children, especially those between 11 and 18 years of age. Niğde police headquarters detain more children compared to other sexes and ages as can be seen from the data of the children's branches. Niğde province has a conservative society structure in itself. Due to its geographical conditions, there are many civil servants working in the city. This means a lot of immigration events in the city speeded up by changes created by the

---

* Doç. Dr. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Öğretim Üyesi, bkara@ohu.tr
DOI: 10.17498/kdeniz.432267

movements in the university established there. While the city receives immigration permanently, problems arising from the inability to provide adequate social and economic infrastructure to immigrants can lead children to sulk. Juvenile delinquency is not only a legal issue but it also has psychological, sociological, socio-economic reasons. If the child is not a criminal by birth, his or her environment, family, environment may cause the child to commit a crime.

Keywords: Child, Crime, Urbanization, Education, Migration, Child Branch

АННОТАЦИЯ

В этом исследовании обсуждается социологический аспект социальных причин преступности среди несовершеннолетних в провинции Нигде. Научный анализ преступности среди несовершеннолетних в провинции Нигде был рассмотрен в трех различных областях - биологическом, психологическом и социологическом. Географическое положение исследования Нигде было подготовлено с учетом социальной структуры. Часто видно, что мужчины чаще совершают преступления в суициде или дрейфующих детях, особенно в возрасте от 11 до 18 лет. Штаб-квартира полиции Нигде имеет больше детей по сравнению с другими полами и возрастными, просматривая данные детских филиалов. Провинция Нигде имеет консервативную структуру общества сама по себе. Географические условия - очень государственные служащие с экономическим развитием. Это много иммиграционных событий в городе, из-за того, что большинство университетов претерпело изменения в социальной структуре. В то время как город постоянно получает иммиграцию, проблемы, связанные с неспособностью обеспечить адекватную социальную и экономическую инфраструктуру для иммигрантов, могут заставить детей надуваться. Несовершеннолетний по делам несовершеннолетних является не только юридическим вопросом; психологические, социологические, социально-экономические причины. Если ребенок не исходит от природы как преступник, его окружающая среда, семья, окружающая среда могут привести к тому, что ребенок совершит преступление.

Ключевые слова: ребенок, преступность, урбанизация, образование, миграция, дочерняя отрасль.

1.GİRİŞ

Globalleşen dünyada teknolojinin hızla yayılması, sınırların ortadan kalkması geçmiş dönemlere göre toplumu daha çok etkilemektedir. Eskiden kapalı toplumlar varken şimdi tüm yeniliğe açık toplumlar haline gelmiştir. Bu değişim toplumun parçaları olan aile, akran grupları okul ve çalışma hayatında da etkili olmaya başlamıştır. Artık insanlar arasındaki sosyal ilişkiler de giderek bozulmaktadır. Değişen dünya, değişen toplum ve bunun sonucu olan değişen aile grupları artık çocukları üzerinde ki etkisi giderek azalmıştır. Eskiden ailesinin yanında olan çocuk son zamanlarda ailesinden uzak, başka ortamlarda yer almaktadır. Bu yüzden ailenin bulunduğu statü konum da burada çok önemli bir faktördür. Bilinçli olan aile çocuğu üzerinde çok etkili olup ona nasıl yaklaşması gerektiğini bilen, onun dilinden anlayan bir ebeveynidir.

Toplumsal yapının değişmesine etki eden hızla değişen nüfus, barınma sorunu çeken, yoksulluk, işsizlik, kentlerde gecekonduların artması, parçalanmış ailelerin sayılarının giderek artması, eğitim sistemindeki yetersizlikler çocuğun sosyal yaşamına etki eden olumsuz unsurlardandır. Olumsuz çevre koşulları çocuğun suça yönelmesine etki eder.

Günümüzde tüm çocukların, sosyal yaşamları, yaşadıkları bölge ve cinsiyet ayrımı olmadan sapma davranışlarında bulunma riski gittikçe artmaktadır. Bu sapma sorunu çocuğun içinde bulunduğu sosyal çevreden etkili olan sapma davranışı gösteren modellerin olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle çocukların olumsuz davranışlarda bulunması herhangi bir sapma ve suça karışmaları giderek yükselmektedir(acikerisim.de.edu.tr).

Suçta karışan bu çocukların çoğu alkol kullanıcısı, bir kısmı ise birden çok bağımlılık yaratan madde bağımlısıdır. Çocuk suçluluğuyla ilgili yapılan çalışmalar göstermektedir ki, 12-18 yaş arasındaki bu çocuklar aynı zamanda suçların mağdurudur. Bu mağduriyetin bir tehdit olarak devam etmesi gençliğin sosyalizasyon sürecinde toplumun norm ve değerlerine uyum sürecini önemli düzeyde etkilemektedir. Suç verilerine göre, şiddet olaylarına maruz kalanların %80'den fazlasının mağduriyetini dile getirmediği polis kayıtlarından anlaşılmaktadır. Mağdurların durumlarını polise bildirmemeleri suçta siyah sayıları oluşturmaktadır. (Demirbaş, 2001, s.85). Çocuk suçluluğunun artmasının en belirgin sebepleri; ailedeki bozukluklar, yoksulluk, çocuk sayısı, eşler ve çocuklar arasında çatışma olması, ailede ki bireylerin yaşamlarını sürdürmek için gerekli olan temel ihtiyaçları karşılayamamasıdır. Kısaca suç işleme riski altındaki çocuklar yaşitlarına göre zor çevre koşullarında yaşamaktadır. Travis Hirschi çocuk suçlarının geleneksel sosyal kurumlara (aile, okul gibi) olan zayıf bağdan kaynaklandığını ifade etmiştir (Özbay 2018, s.20).

Günümüzde çocuk suçluluğu problemi, tek nedenle açıklanamaz kadar derin ve evrensel bir boyut kazanmıştır. Çocuk suçluluğunu önleyici tedbirler, oluşan suçları önlemede ya yeterli donanıma sahip değildir ya da uygulamada bazı aksaklıklar nedeniyle istenilen durum oluşmamıştır. Gelişmekte olan birçok ülke bu sorunla derinden etkilenmektedir. Gelişmiş ülkeler çocuk suçluluğunu önlemeye yönelik programlar uygulamaktaysa da bu programların genel etkileri var olan sorunu çözmekte yetersiz kalmaktadır. Uluslararası yeterli verinin olmaması sorunun çözümünde bir engeldir (acikerisim.deu.edu.tr).

2.Yöntem ve Kavramlaştırma

2.1.Çalışmanın Konusu

Bu çalışmanın konusu, “Çocuk suçluluğunun toplumsal nedenleri” Niğde ili örneği olarak belirlenmiştir.

2.2.Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, çocuk suçluluğunu yaratan sosyo-ekonomik, aile durumları, eğitim durumları faktörleri ve bunların etki düzeyini Niğde ili Örneğinde anlamaktır.

2.3.Çalışmanın Önemi

Bir toplumun sağlıklı nesillerin gelişebilmesi, toplumun geleceğini belirleyen çocukların gelişimi, eğitilmesi ve korunması gerekir. Ancak, toplumumuzda son yıllarda çocukların işlediği suçların giderek artması çalışılması gereken konu haline gelmiş. Ülkemizde ‘çocuk suçluluğuyla ilgili pek çok çalışma yapılsa da, her bölgenin kendine özgü sosyo-kültürel sorunları olduğundan, bu konuda daha pek çok çalışmaya gereksinim olduğu kuşkusuzdur. Dolayısıyla, araştırmamızın gelecekte gerek bulunduğumuz kentte, gerekse de ülkemizde konuyla ilgili yapılacak incelemelere katkı sağlaması bakımından önemli bir çalışma olacağını düşünüyoruz.

2.4.Araştırmanın Varsayımları

1) Çocuk suçluluğunda çocukların eğitim durumlarının suç işlemelerine etkisi olduğu varsayılmıştır.

2) Bölge şartlarının suç işleme oranlarına etkisi olduğu varsayılmıştır.

3) Ekonomi ve aile durumları çocukların suç işlemesine etkisi olduğu varsayılmıştır.

4) Çocuk suçluluğunda toplumun yüklediği anlamlar ele alınarak varsayılmıştır.

5) Niğde ilinde ki çocukların genellikle suça sürüklendiği varsayılmıştır.

3.Evren Örneklem

Sosyal araştırmalarda örneklem, araştırılacak olan evrenin bir kümesi veya evrenin herhangi bir parçasıdır (Tütengil, 1978:11). Araştırılacak olan evrenin belli sayıda birimlerin seçimiyle meydana gelmektedir. Araştırılacak olan evrenin tamamına ulaşmak hem zor hem de maliyet bakımından masraflı bir iştir (Gökçe, 1999, s. 129). Dolayısıyla araştırmalarda parametrelere ulaşmak için iki yol izlenebilir. Birincisi ” evrenin tamamı üzerinde gözlemde” bulunmak, ikincisi “evrenden temsili bir örneklem” seçerek bu seçilmiş küme üzerinde gözlemde bulunmaktır (Muhammedi, 2010, s.13-14).

3.1.Evren

Bu araştırmanın evreni, 2016 yılında Niğde ilinde; Niğde emniyet çocuk şube müdürlüğünden alınan veriler ve bu iş içinde olan avukat, polis ve suç işlemiş çocuklara şahit olan kişilerle yapılan görüşmelerden oluşmaktadır.

3.2.Örneklem

Araştırmanın örneklemini Niğde ilinde çocuk şubeden alınan veriler ve tesadüfî örnekleme yöntemiyle seçilmiş 10 kişi ile görüşmeden oluşmaktadır. Suçları, suç işlemeye götüren sebep ve etmenler bunların karşılıklı etkileri arasında ki sabit ilişkiler evrensel gerekliliğin (determinizm) ispatıdır (Dönmezer, 2013, s.5). Ceza kişinin sosyal bir sorumluluğudur. Ceza vermekte toplumun savunma esasına dayanır.

4.Sapma

Terim anlamıyla Sapma, genel olarak yön değiştirme anlamına gelmektedir. Herhangi bir referans noktasına göre belli bir açıyla seyreden bir cismin seyir açısı değiştiğinde, o cisim sapmış olur. Sapma sosyolojik anlamda ise toplumda var olan sosyal normları ihlal eden, onlara aykırı olan eylemlerdir. Sapma davranışlar toplumun çoğunun kabul ettiğinin dışında kalan ayıplanan veya cezalandıran bir eylemdir. Aykırım olan davranışlar için cezalar ayıplama, kınama, sosyal hakları asgari indirme gibi cezalardan oluşurken bazen de özgürlüğünden mahrum etme veya hukuksal yaptırımlardır. Normlar ise bir toplumun ortak geleneksel ürünleri olan ve bu normlara toplumda ki grupları, bireyleri birbirine bağlar. Bu sosyal normlar ise sadece bir topluma özgüdür. Bazı gruplar da benzerleri görülse de tam olarak aynı değildir. Sosyal normlar toplumun temel bir sorunu olduğu için bu konuyla sosyolojinin alt disiplini olan “sapma sosyoloji” denir. Sapma sosyolojiyle ilk intihar, iş bölümü gibi çalışmalarıyla ilk bahsedendir. Çocuk suçluluğu; “Bir çocuktaki anti-sosyal eğilimlerin yasa müdahalesi gerektirecek bir davranışa dönüşmesi” olarak tanımlanmaktadır (Akalin, 1999, s. 4). Türkiye de ise; suçu işlerken on sekiz yaşından küçük olmasıdır. Çoğu ülkelerde yaş sınırı değişmektedir. Bunlar:

Türk Ceza Kanununda ise çocuk suçluluğuyla ilgili maddeler şu şekildedir:

1. Fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumluluğu yoktur. Bu kişiler hakkında, ceza kovuşturması yapılamaz; ancak, çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanabilir.

2. Fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmuş olup da on beş yaşını doldurmamış olanların işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması halinde ceza sorumluluğu yoktur. Ancak bu kişiler hakkında çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir. İşlediği fiili algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin varlığı halinde, bu kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde dokuz yıldan on iki yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde yedi yıldan dokuz yıla kadar

hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların üçte ikisi indirilir ve bu halde her fiil için verilecek hapis cezası altı yıldan fazla olamaz (www.tuik.gov.tr).

3. Fiili işlediği sırada on beş yaşını doldurmuş olup da on sekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde on dört yıldan yirmi yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde dokuz yıldan on iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların yarısı indirilir ve bu halde her fiil için verilecek hapis cezası sekiz yıldan fazla olamaz. Sosyolojik açıdan çocuk suçluluğu; hukuksal açıdan olduğu gibi sınırlı bir çerçevede ele alınmaz; sosyal değerler, sosyal yapılar ve sosyal normlar açısından daha geniş boyutlarıyla irdelenir (Dönmezer, 2013, s.342).

5.Çocuk Suçluluğu Teorileri

Çocuk suçluluğu teorisi 3 başlık altında toplanır; Biyolojik, sosyolojik ve psikolojik.

5.1.Biyolojik Teoriler

Bu teoriye göre suç işleyenlerin kalıtsal bir farklılıklar olduğunu söyler. Başka bir ifadeyle yasalara aykırı davranan suçluların biyolojik kalıtsal olarak farklıdır. Suç işleyenlerde kalıtsal olarak bozukluklar vardır. Bunlar endokrin dengesindeki patoloji ya da beyinlerindeki hasardır. Onların bedeninde de ki bu bozukluk suç işlemlerine neden olur.

Lombroso, “Suç İşleyen Birey” adlı çalışmasında doğuştan suçlu bireyden bahseder. O suçla ilgili teorilerini ilk kez orduda doktor olarak görevde bulunduğu zamanlarda kurallara uyan ve uymayan askerler üzerinde yaptığı bir araştırma sonucunda geliştirmiştir. Kurala uymayan askerler üzerinde bazı anormallikler tespit ederken uyan askerlerde dikkate değer anormallikler tespit etmemiştir. Lombroso’ya göre 4 tip suçlu vardır:

1. Doğuştan suçlular
2. Deli suçlular
3. İhtiras (hırs) sebebiyle suçlu olanlar
4. Tesadüfi suçlular.

Harvard Üniversitesi profesörlerinden William H. Sheldon beden yapısı ve suç arasında yeni bir araştırmaya başlamıştır. Araştırma süreci sonrasında “Bedensel Yapı Tiplemesi” adlı kitabını 1940’da yayımlamıştır. Sheldon’un kitabının adı aynı zamanda onun suç teorisidir. Sheldon, fiziksel özellikler ile mizaç arasında ilişki kurarak, vücudun fiziksel yapısının, davranışın birincil belirleyicisi olduğunu öne sürer.⁴¹ Sheldon insanları beden yapılarına göre üçe ayırır:

1. Endomorflar (Endomorphy): Genel özellikleri; şişman, boyun eğen ve fiziksel etkinliklere ilgi duymayanlar tipleridir. Vücutlarının çeşitli organlarında yumuşaklık ve yuvarlak hatlar bulunur. Kısa, ince kollar ve bacaklar, küçük kemikler, yumuşak ve kadife dokulu deri bu tipin bedensel farklılıklarıdır. Bu tipe has mizaç ve karakter yapısı şöyle tarif edilir; rahatı seven, yumuşak ve lüks eşyadan haz eden dışa dönük (*extrovert*) tip. Sheldon, bunu *viscerotonic* olarak tanımlar.

2. Mezomorflar (Mesomorphy): Bedensel yapısı kuvvetli, kemikleri iri, vücudu adaleli, el ve ayakları büyük, göğsü geniştir. Bu beden yapısına sahip olanların psikolojik karakter özellikleri; aktif, kendini zorla kabul ettiren cüretkâr insanlardır. Sheldon, bunu *somatotonic* olarak tanımlar.

3. Ektomorflar (Ectomorphy): Vücut yapıları ince ve uzundur. Kemikler küçük ve incedir, yüz küçük, burun keskin hatlı, saçlar tüy gibidir. Bu tip içe dönektür (*introvert*). Bunlar, alerjiden, deri hastalıklarından, kronik yorgunluktan daima şikâyet ederler. Gürültüye hassas, kalabalıktan kaçan içe dönük tiplerdir.

5.2.Psikolojik Teoriler

Psikolojik teoriler, bugüne kadar akıl sağlığı ve ruhsal bozukluklar üstünde durmuştur. Bu teoriler birey üzerinde yoğunlaşarak onu davranışa yönlendiren bireysel ve kişilerarası dinamiklere odaklanmaktadır. Bireyler kendileri için önemli olan kişilerle ve yakın çevresiyle olan yaşantılarının sonucunda oluşan psikolojik sorunlar nedeniyle suç yönelmektedir. Bu teorilere göre suçlular ‘hasta’, ‘uyumsuz’, ‘patolojik’ gibi suç davranışında bulunmaktadırlar. Kaner’e göre psikolojik teoriler insanların temelde kişilik özelliklerine odaklanmakla birlikte sosyolojik, biyolojik, kültürel ve çevresel faktörlerin davranış üzerindeki etkilerini yadsımaz; ancak bu dışsal faktörlerin etkilerini bireylerin yerleşmiş olan yapılarının içinde ele alırlar (Dönmezer, 1994, s.73). Psiko analitik görüşe göre suç, ego ile süper ego gelişiminde yaşanan yetersizlikler nedeniyle id’in isteklerinin denetim altına alınmamasından kaynaklanmaktadır. İdin isteklerinin kontrol altına alınmaması ya da süper egonun idi sürekli bastırması sonucu bireyde psikolojik davranış bozukluklarına yol açmaktadır. Bu nedenle bazı kişiler saldırgan olurlarken, bazıları tamamen pasif, bazıları da belli dürtülerini kontrol altına almada yetersiz kalmaktadırlar. İnsan kişiliğini oluşturan bu üç unsurun dengesizce kontrolü ya da kontrolsüzlüğü bireyin suçluluğu da içeren anti sosyal davranışlarda bulunmasına yol açabilmektedir (DEMİRBAŞ, a.g.e. s.114.). Sonuç olarak psikolojik teorilerden hiç birisi suç ve çocuk suçluluğunu tek başına açıklamaya yeterli değildir. Çünkü suç çok boyutlu bir olgudur (Öter, 2005, s.31).

5.3.Sosyolojik Teoriler

Sosyolojik teoriler, suçluluğu bireyin içinde yaşadığı sosyal çevreye bağlı olarak sosyal yapılar, sosyal süreçler ve sosyal tepkiler açısından açıklamaktadır (Öter, 2005, s. 22). Alt kültür teorisine göre Cohen, alt kültürler çocuk yetiştirmedeki farklılıklar ve ebeveynlerin arzularından kaynaklanır. Alt sınıf aileleri çocuklarını orta sınıfa yükseltecek şekilde sosyalize edemezler. Orta sınıf statülerini yasal yollardan elde edemeyen çocuklar kendilerine alternatif bir sistem kurarlar. Cohen’e göre çocukların bir çeteye katılmaları genellikle aileleriyle olan bağlarının kopukluğundan, ana-baba gözetimi veya otoritesinin zayıf olmasından veya tamamen çökmüş olmasından kaynaklanır (Bal, 2016:124).Sutherland’a göre ise tüm davranışlar öğrenilir ve bu yüzden çocuk suçları öğrenilen davranışlardır. Çocuk suçlarının öğrenilmesi temelde küçük, resmi olmayan ortamlarda olur. Çocuk suçlarının öğrenilmesi, belirli durumlar ve mevcut olaylara ek olarak, ortak deneyimlerden ortaya çıkar (Özbay, 2018, s. 81).

5.4.Sosyolojik Suç Teorileri

5.4.1.Durkheim ve Foksiyonalist (anomi) Teorisi

Durkheim suçu toplumu bir fonksiyonu olarak ele almış ve suçun nasıl ortaya çıktığını incelemiştir. Diğer düşüncelere göre Durkheim suçu normal bir fenomen olarak ele almıştır. Çünkü Durheim’e göre; hiçbir toplumda suç olgusunun olmadığı bir algı yoktur. Durkheim, suçun normal bir fenomen olduğunu belirtir; “Suçu normal sosyolojik fenomenler arasında sınıflandırmak, onun sadece, insanın iflah olmaz kötülüğünden kaynaklanan, istenmeyen ama bir yandan da kaçınılmaz bir olgu olduğunu değil, onu kamu sağlığının bir unsuru olduğunu, toplumun bir bileşeni olduğunu kabul etmektir. İlk bakışta ulaştığımız bu sonuç bazıları için şaşırtıcı olmaktadır. Bu doğrultuda ilk olarak şunu söyleyebiliriz ki suç olgusu normaldir, çünkü suçtan arınmış bir toplumun var olması beklenemez.” (Durkheim, a.g.e. s. 153). Durkheim suçun önlenmesinde kolektif bilinci temele alır. Toplumsal farklılıklar toplumdaki suç oranlarında etkiler bu yüzden birey kendi bilincini kullanarak suç işlemez. Ona göre suçu ortadan kaldırmak mümkün değildir. Onlara uygulanan baskı ve şiddet suçun tamamen ortadan aklanmasına değil biçim değişikliğe yol

açar. Durkheim'in kriminolojiye yaptığı katkılardan biri anomi kavramıdır. Anomi; standartların ve değerlerin kaybolması, kuralların normların eksizis kılınması hali olarak toplumsal ilişkileri bozan bir durumdur. Bu durum suçun ortaya çıkışında etkili bir faktördür (Dönmezer, 2013, s. 43).

5.4.2.Merton ve Gerilim Teorisi

Robert Merton; hem çocuk hem de yetişkin suçlarında sapma kavramına odaklanmıştır. Ona göre suç sosyal yapıda ki suç unsurunun neden değiştiği ve sosyal yapıda sapmaların nasıl değişik şekillerde ortaya çıktığını cevaplar. Durkheim ve Metron suçun ana problemlerini anomiyeye bağlamıştır. Onlara göre anomi; kültürel amaçlar ve yasal yollar arasında ki uyumsuzluktur. Merton'a göre; sınıflı toplumlarda yukarıya doğru ulaşma imkânları eşit bir şekilde dağılmamıştır. Bu eşitsiz dağılım gerilime yol açmıştır. Gerilim teorisine göre; insanlar yasalara uyar ama büyük baskılar altında kaldığından dolayı suça karışır. Merton'a göre; bireysel uyum tipleri 5'e ayrılır, uyumluluk, yenilikçilik, şekilcilik, geri çekilme, isyandır. Kısacası uyumluluk insanların ortama uyum tipidir. Yenilikçilik kültürel amaçlar doğrultusunda yetersiz olan yeni yasaları keşfeder. Şekilcilik de amaçlar reddedilirse kurallara bağlılık devam eder. Geri çekilme amaçlardan uzaklaşma isyan eskisini yok sayıp yeniden inşasını kapsar.

5.4.3.Chicago Ekolu ve Sosyal Ekoloji Teorisi

Chicago sosyologları oldukça esnek bir şekilde, Chicago şehri üzerine yaptıkları araştırmalarını kavramlaştırmak için ekolojik modeli kullandılar. Onlar şehrin sosyal düzeninin, ekolojik bir bakış açısından, karşılıklı faydaya dayalı ilişkiler, işbirliği, yarışma, dögüsel değişim gibi çeşitli sosyal süreçlerin bir sonucu olarak anlaşılabilir olduğunu ileri sürdüler (Özbay, 2018, s. 140).

Ekoloji; canlıların doğal ortamını inceler sosyal ekoloji ise; insan ve çevre arasındaki etkileşimi temele alır. Çevreyle etkileşimi ve sosyal değişimle birlikte ortaya çıkan suçı temele alır. Sanayileşmeyle birlikte Chicago kenti bir laboratuvar olarak görmüş kentlileşme, göç, artan nüfus, eşitsizlik suç oranlarının arttığını belirtmiştir. Suçun mekânla ilişkisi beşeri coğrafyanın ve sosyal faktörleri önemseydiği görülür. R.Ezra Park, topluma göndermede bulunarak şöyle der; *“çocuk suçluluğunun şekillendiği, çeşitli örgütlerin gelenekselden ziyade rasyonel kontrol kalıplarının sahip olduğu yer değil, söz konusu cemiyettir. Suçluluk aslında cemiyet örgütlerinin işlevlerindeki başarısızlığı önlemek için bir ölçüttür.”* Gecekondulaşmanın yoğun ve sosyo-ekonomik düzeyin düşük olduğu şehir bölgelerinde çocuk suçluluğu daha fazla görülmektedir. Gecekondu bölgelerinde yaşayan ekonomik olumsuzluklar, kadının çalışma zorunluluğu, doğurganlığın yüksekliği çocukların ve gençlerin yeterince eğitim görmemeleri önemli sorunlardır. Ekonomik zorluğa bağlı olarak ailenin yaşadığı gerilim, çocuğun okul yerine işe verilmesi, çocukların her bakımdan yaşadıkları yoksunluk suçluluğu attirıcı etkenlerdir (Özbay, 2018, s. 116).

5.4.4.Etiketleme Teorisi

Georg Herbert Mead'ın toplumsal eylem kuramından Charles Cooley 'in simgesel etkileşim aracılığıyla kuruluur. Kurama göre; anlamlar ve kimlikler sosyal etkileşimle ya da simge ve etiketler aracılığıyla empoze edilir. Sosyal etkileşimde toplumsal kuralların aktörlerin birbiriyle etkileşimden söz edilir. Etiketleme teorisyenleri suçun sosyal etkileşimin bir ürünü olduğunu göstermeye çalışmışlardır. Onlara göre kişiler öğretmenler, polis, komşuları, ebeveynleri ve arkadaşları tarafından etiketlendikleri için sapmış veya suçlu olurlar. (Bal, 2013, s. 54). Howard, Becker ve Edwin Lemert hangi davranışın suç veya sapma olduğunu, bunun sonucunda nasıl etiketlenme olur sorularına cevap aramışlardır. Bunun cevabı olarak ise; suç sürecin de bir takım insanların polis, tanık,

kurbanların arasında ki etkileşimden ortaya çıktığını söylerler. Kuramın temsilcilerinden Howard Becker (1963)'e göre sapkın davranış “insanlar tarafından sapkın olarak nitelenen davranıştır.” Etiketlene kuramına göre sapma, daima sapkın olarak etiketlenenlerle onları böyle etkileyenler arasındaki etkileşimin bir sonucudur. Çalma eylemi kişiyi hırsız yapmaz. Kişi öyle anlaşıldığı ve suç prosedüründe etiketlendiği zaman, başkalarının ve kendisinin kafasında hırsız hale gelir. Bir genç tarafından yapılan aynı eylem, orta sınıfta ‘davranış bozukluğu’ Harlem’de ‘çocuk suçluluğu’ haline gelir. Becker, suç, fakirlik, ırk ilişkileri gibi toplumsal sorunların bazı toplumsal normlardan *sapma* olarak tanımlandığını belirtir. Toplumsal gruplar sapmayı oluşturan zorlayıcı kuralları koyarak ve belirli kişilere bu kuralları uygulayarak sapmayı yaratırlar (Bal 2016, s. 15). Etiketleme kuramcıları etiketleme süreçlerini anlamak için kanunların nasıl yapılandırıldığını ve uygulamalarını da incelediler. Burada “gücün” önemine vurgu yaptılar. Yasaların toplumda iktidar konumunda olanların çıkarlarını, ahlaki kaygılarını ve ideolojik kabullerini yansıttığını ileri sürdüler. Polis ve mahkeme uygulamalarının daha çok etiketlenmiş olanlara dönük olduğunu gözlemlediklerini belirttiler (Bal, 2013, s. 56).

5.5.Çatışmacı Teorileri

5.5.1.Marksist Teori

Marksist teoriye sapma; kapitalist toplumlarda kalıtımsaldır. Ama ekonominin değişmesiyle bu da ortadan kalkar. Diğer bir sapma yaklaşımı ise sapma toplumun çeşitli meslek gruplarının var olmasına imkân tanır. Marx temel eseri kapital de suçluluk olgusuna ikinci derecede değinmiştir. New York’da yayınlanan “ nüfus, suç ve kitle yoksulluğu” adlı makalesinden İngiltere de 1884- 1854 arasında yoksulluk fazla değişmemiş iken kayıtlı suçlulukta ki hızlı artışa dikkat çekmiş ve şu sonuca varmıştır; yoksulluğu azaltmadan zenginliği artırmak nüfus artış hızına göre çok büyük bir suçluluğun doğmasına yol açmıştır. Hukuk ihlalleri genel olarak, kanun koyucunun kontrol edemeyeceği ekonomik faktörlerin sonucudur (Bal, 2013, s. 57). Marx’ın arkadaşı olan f. Engels işçi sınıfının içinde bulunduğu kötü koşullar nedeniyle mevcut sisteme, onun normlarına karşı çıktığını ve bunun da suç olarak kabul edildiğini savunur. Engels bu suçluluğun daha çok mala karşı işlenen suçlar olduğunu belirtir.

5.5.2.Williem Bonger’in Çatışma Teorisi

Ona göre; ahlak dışı davranış suçun neyi inşa ettiği sosyal yapıda ki değişmeye bağlıdır. Ceza yasaları ise yasaklanan davranışlar gücünün menfaatlerine zarar verenlerdir. Suçu ekonomik koşulların bir sonucu olarak ele almıştır. Bonger’ e göre toplumsal yaşam içinde gerçekleşen iktidar sahiplerinin çıkarlarına zarar veren özel organlar tarafından ahlaki kinamadan daha çok cezalandırılan eylemdir. Bonger’e göre suçluluk kırsal alanlara nazaran kentsel alanlarda daha fazladır. Bunu nedeni olarak ise bulaşıcılığıdır. Taklit veya suçun bulaşıcılığını kentlerde daha fazla olduğunu nedeni ise kentlerde ki insanların daha çok temas da bulunduğunu belirtmiştir.

5.5.3.Dahrendorf’un Çatışma Teorisi

Ona göre çatışmanın şiddetini etkileyen 3 unsur vardır. Birincisi; insanların birlikte olduğu mevkileri ne ise diğer birliklerde aynı konumdadırlar. İkincisi; bir örgüt içinde olan başka yönlerden de tepede olandır. Üçüncüsü; mevkiler arası ne kadar hareketli ise çatışmada o kadar az yoğun olacaktır. Devlette de çatışmanın ana hatlarının emir verenler arasında olduğunu savunmuştur. Dahrendorf güç veya yetki ile çatışma arasında ki yakın ve sürekli ilişkiye aydınlatıcı bir yaklaşım getirmiştir.

5.5.4.Erving Goffman

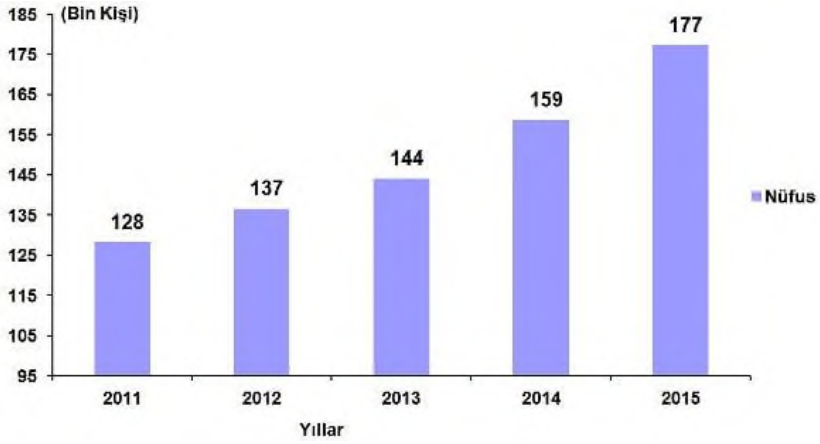

Goffman, birtakım değerleri paylaşan ve kişisel sıfatlar ve davranma şekillerine ve ortak normlara riayet eden bir grup bireyden hareketle bağlılık göstermeyen her üye “sapkın” özelliği ise “sapma” olarak tanımlanabileceğini belirtir. Goffman sapkın olarak damgalanan kişinin normal kişi ile birçok şeyi paylaştığını düşündüğü için onun normal bir sapkın olarak incelenmesi gerektiğini önerir. Birey, normal veya sapkın dramı içinde iki rolü de iyi oynar (Bal 2016, s. 20).Goffman ‘damga’ kavramı üzerinden sapma davranışının tanımlandığını düşünür ve böylece damgalama-etiketlendirme işleminin gerçekleştirildiğini düşünür.

6.Araştırma Bulguları ve Yorumlar

6.1.Türkiye’de Suçluluk

Ceza infaz kurumunda 31 Aralık 2015 tarihindeki kişi sayısı, 2014 yılının aynı tarihine göre %11,7 artarak 177 bin 262 oldu.

Tablo 1

Ceza infaz kurumlarının 31 Aralık 2015 tarihindeki nüfusunun %85,4’ünü hükümlüler ve %14,6’sını tutuklular oluşturdu. Bu kişilerin %96,3’ünü erkekler, %3,7’sini ise kadınlar oluşturdu. Türkiye istatistik kurumunun verilerine bakarak Türkiye genelinde en çok oranı erkekler yer almaktadır. Bir hükümlünün aynı yıl içinde bir veya daha fazla giriş kaydı dikkate alındığında, 1 Ocak-31 Aralık 2015 tarihleri arasında ceza infaz kurumlarına 168 bin 726 hükümlü giriş kaydı yapıldı. Yine bir hükümlünün aynı yıl içinde bir veya daha fazla çıkış kaydı dikkate alındığında, aynı tarihler arasında 138 bin 188 hükümlü çıkış kaydı yapıldı.(www.tuik.gov.tr)

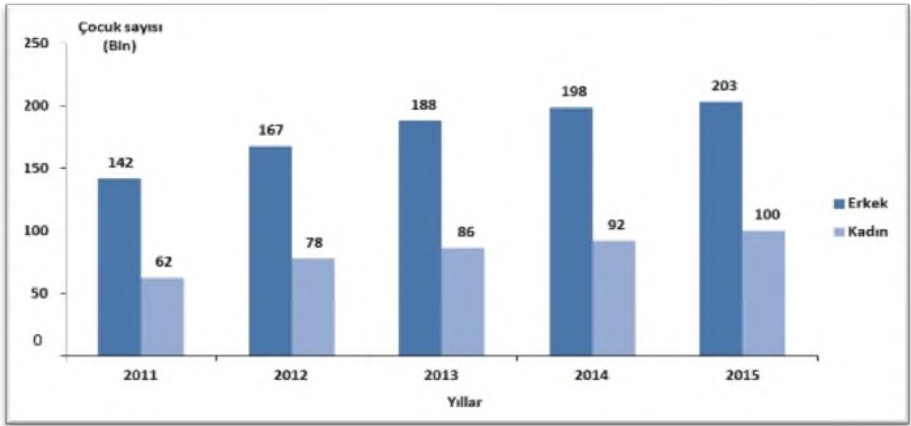
Giren hükümlülerin %96,3’ünü, çıkan hükümlülerin ise %96,2’sini erkekler oluşturdu. Ceza infaz kurumuna giren hükümlülerin birden fazla suç işlemesi durumunda en ağır cezayı gerektiren suç esas alınmakta olup, bu esasa göre değerlendirildiğinde, ceza infaz kurumuna 1 Ocak-31 Aralık 2015 tarihleri arasında giren hükümlülerin %17,8’i hırsızlık, %14,1’i yaralama, %7,7’si İcra İflas Kanunu’na muhalefet ve %4,9’u ise öldürme suçu işledi. Ceza infaz kurumuna 1 Ocak-31 Aralık 2015 tarihleri arasında giren hükümlüler işlenen suça göre değerlendirildiğinde hırsızlık suçu işleyenlerin %40,2’si ilköğretim mezunu, %20,8’i ilköğretim mezunu, %14,9’u lise ve dengi meslek okulu mezunu kişilerden, yaralama suçu işleyenlerin ise %31,5’i ilköğretim, %24,6’sı ilköğretim, %21,7’si lise ve dengi meslek okulu mezunu kişilerden oluştu. Ceza infaz kurumuna 1 Ocak - 31 Aralık 2015

tarihleri arasında giren hükümlüler eğitim durumu itibariyle değerlendirildiğinde; okuryazar olup bir okul bitirmeyenlerde %35,7, okuma yazma bilmeyenlerde %29,4 ilköğretim mezunlarında %23,1, ilkokul mezunlarında %15,5 ile hırsızlık suçu; ortaokul ve dengi meslek okulu mezunlarında %16,0, lise ve dengi meslek okulu mezunlarında %13,7 ile yaralama suçu ve yükseköğretim mezunlarında %17,4 ile İcra İflas Kanunu'na muhalefet suçu ilk sıralarda yer aldı (www.tuik.gov.tr)

6.2. Türkiye'de ki Çocuk Suçluluğu

Çocuk ve genç nüfusun fazlalığı ile övünen siyaset kurumu bu nüfusa her anlamda (eğitim, sağlık, meslek edinme, iş bulma vb.) yeterli hizmeti üretmediği için artan nüfusa birlikte suç olgusu da artmaktadır.

Güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuk sayısı %4,4 arttı. Güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuk sayısı 2015 yılında, 2014 yılına göre %4,4 oranında artarak 303 bin 213 oldu. Çocukların %57,4'ünün 15-17 yaş grubunda, %23,4'ünün 12-14 yaş grubunda, %18,9'unun ise 11 yaş ve altı çocuklar olduğu görüldü. Güvenlik birimine 2015 yılında gelen veya getirilen çocukların %66,9'u erkek, %33,1'i ise kız çocuğu oldu.

Tablo 2

Güvenlik birimlerine 2015 yılında gelen veya getirilen 303 bin 213 çocuğun %46,9'u mağdur, %39'u kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası (suça sürüklenme) ile %5,8'u kayıp (hakkında kayıp müracaatı yapıp daha sonra bulunan), %4,4'ünün bilgisine başvurma ve %3,9'unun ise bu nedenlerin dışındaki nedenlerden dolayı geldikleri ya da getirildikleri görüldü. Suça sürüklenme nedeni ile güvenlik birimlerine 118 bin 245 çocuk getirildi. Bu çocukların %36'sı yaralama, %24,6'sı hırsızlık, %6,8'i 5682 Sayılı Kanun'a muhalefet, %5,9'u uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak, %3,7'si tehdit, %3,5'i ise mala zarar verme suçu ile isnat edilerek güvenlik birimlerine getirildi. Güvenlik birimlerine suça sürüklenme nedeni ile getirilen 118 bin 245 çocuğun 42 bin 557'sinin bağımlılık yapan madde kullandığı görüldü. Bağımlılık yapan madde kullanan çocukların %80,8'ini 15-17 yaş grubu, %17,2'sini ise 12-14 yaş grubundaki çocuklar oluşturdu. Çocukların %72,5'inin sigara, %5,5'inin sigara ve alkol, %4,9'unun sigara ve esrar, %3,7'sinin esrar, %2,3'ünün ise sigara, alkol ve esrar kullandığı görüldü. Güvenlik birimlerine suç mağduru olarak gelen 122 bin 209 çocuğun %62,4'ü yaralama, %10,4'ü cinsel suçlar ve %7,8'i aile düzenine karşı suçlardan mağdur oldu. Ayrıca mağdur

çocukların %3,7'si kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, %3,6'sı tehdit, %3,5'i de hırsızlık suçu mağduru oldu (www.tuik.gov.tr).

Ceza infaz kurumuna hükümlü statüsünde giriş kaydı olanlardan ceza infaz kurumuna girdiği andaki yaşa göre çocuk (12-17 yaş grubu) olanların sayısı 869 iken, suç işlediği andaki yaşı çocuk yaşta olanların sayısı 8 bin 993 oldu.

6.3.Niğde İlindeki Çocuk Suçluluğu

6.3.1.Öğrenim durumuna göre suç işlemiş çocuklar:

1- Öğrenimi	0-10 Yaş Arası				11-18 Yaş Arası		TOPLAM
	T.C.		YABANCI		T.C.		
	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	
Hiç Okula Gitmedi	4	2			1		7
İlkokul Öğrencisi	19	1			2		22
İlkokul Terk					2	1	3
İlkokul Mezunu					25	2	27
Ortaokul Öğrencisi	8				75	30	113
İlköğretim Terk					11		11
İlköğretim Mezunu	2				29	7	38
Lise ve Dengi Okul	5	4			284	152	445
Lise ve Dengi Okuldan					51	4	55
Lise ve Dengi Okul					7	4	11
Fakülte ve Yüksekokul					2	2	4
Bilinmiyor	1		3	1		3	8
TOPLAM	39	7	3	1	489	205	744

Tablo 3

Niğde ili çocuk şube müdürlüğü 2016 verilerine bakarak; 0-14 yaş arası suç işlemiş çocuk sayısı toplamda 52 kişi görülmektedir. Bu kişilerin eğitim durumlarına bakıldığında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve hiç okula gitmemiş çocuk sayısı erkeklerde 4 iken kızlar da 2'dir. İlkokul erkek çocuk sayısına bakıldığında bu sayı daha fazladır. Bunun nedeni: çocukların okul ortamıyla yeni tanışması ve suça karışma veya suça sürüklenmeleri daha fazladır. Yeni arkadaş ortamının oluşması biraz daha ailenin ortamından farklı ortamlar tanıma gibi sebepler bu yaş grubunda ki çocukların suç işlemelerini etkilemiştir. Bu sayı ortaokul da biraz daha azalmıştır. Bu verilerinde gösterdiği gibi erkek çocuklarında suç işleme veya suça sürüklenme olayları kızlara göre daha fazladır. Çünkü hem yaşadığımız ülke hem de Niğde ili ataerkil bir toplum yapısına sahiptir. Geçmişten beri "suç erkeğin işidir" anlayışıyla bakılmıştır. Bu yaş grubunda bu kadar çok suç oranının görülmesi ailelerin erkek çocuklarını daha küçük yaşta ataerkil erkeğin daha baskın olduğunu göstererek yetiştirmelerinden kaynaklanmıştır. Yabancı uyruklu çocuklarda bu yaş grubunda bu oran biraz daha düşüktür. Alınan verilere göre eğitimleri hakkında

herhangi bir bilgi yoktur. 11-18 yaş arasında ki çocukların eğitim durumlarına bakılarak: ilkokul mezunu olan kişiler erkek sayısı 25 iken kız sayısı 1'dir. Bu oran ortaokul öğrencisinde artış göstermiş ve sayısı 75 olmuştur. Suç işlemiş ve ya suça sürüklenmiş çocuk sayısı en çok lise çağında erkeklerde 284 kızlarda 152'dir. Bu orana bakıl da hem kız hem de erkek çocuklarında bu yaş grubunda suç işleme oranları daha yüksektir. Bu oranın bu kadar yüksek olmasının nedeni; ergenlik dönemin de çocuğun suça tanışması daha yüksektir. Sokağa daha meyilli olma, arkadaş grubunda yasal olmayan işlere ilgi duyma gibi faktörler bu oranın yüksek çıkmasını etkilemiştir. Tabloda toplam Niğde ili 2016 verilerine göre; 744 çocuk suç işlemiş ve ya suça sürüklenmiştir. Bu sayının 531'rını erkekler 213'nu kızlar oluşturmaktadır. Görüldüğü gibi erkek çocuklarında suç işleme oranları daha fazladır. Başka bir durum ise eğitim durumu da suç işleme veya suça sürüklenmede en büyük etkidir. Lise de bu oran çok yüksekken yüksel okul veya üniversitede bu durum daha azdır. "Suç türü ve eğitim düzeyi arasında anlamlı bir ilişki vardır. Eğitim düzeyi arttıkça suçun niteliği artmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerde veya ilkokul mezunlarında çoğunluk olarak hırsızlık, yaralama, icra iflas kanununa muhalefet yer alırken yüksek okul mezunlarında çoğunluk icra iflas kanununa muhalefet çek kanunlarına muhalefet vb. suçlar almaktadır." (Bal, 2013, s. 83).

2-Bağımlılık Yapan Madde Kullanıyor mu ?	0-10 Yaş Arası				11-18 Yaş Arası		TOPLAM
	T.C.		YABANCI		T.C.		
	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	
Sigara	2				167	35	204
Uçucu					19		19
Çözücü					6		6
Yapıştırıcı					7		7
Hap					1	3	4
Alkol					32	3	35
Kullanmıyor	37	1	3	1	319	168	535

Tablo 4

6.3.2.Madde Kullanıma Göre Çocuk Sayısı

Niğde ili çocuk şube 2016 verilere bakılarak: madde kullanımı ve suç işleme arasında doğru bir orantı vardır. Tabloda ki verilere bakılırsa 0-10 yaş arası madde kullanımı çok görülmemektedir. Bu yaş arasında sadece 2 kişi sigara kullanıyor. 11-18 yaş arasında madde kullanım sayısı daha fazladır. Sigara kullanımında erkeklerde 167 kızlarda ise 35 dir. Erkekler kızlardan burada da fazla sayıda vardır. Çünkü erkek çocuğu biraz daha dışarıya açıktır. Arkadaş ortamından oluşacak özenme, sigara başlama bu konuda erkeklerde daha fazladır. Diğer bir en çok kullanılan madde ise alkoldür. Erkeklerde 32 kızlarda 3 dur. Hap uyuşturucu kullanımı diğer madde kullanımlarına göre daha azdır. Niğde ilinde küçük yaşta alkol, sigara ve uyuşturucu maddelerin kullanımı bu kadar fazla olması bize Niğde ki toplumsal bir sorunun oluştuğunu göstermektedir. Suç işlemiş ya da suça sürüklenmiş çocuk

sayılarında kullanılan madde suç işlemlerini daha da çok etkilemektedir. Bu yaşta ki bir çocuğun bu gibi maddelere ulaşım sağlaması onları kullanımı çocuğun aile ortamından daha da uzaklaştığını bu gibi ortamlarda daha çok bulunduğunun bir göstergesidir.

6.3.3.Aile Durumuna Göre Suç Türleri

3-Kiminle Yaşadığı	0-10 Yaş Arası				11-18 Yaş Arası		TOPLAM
	T.C.		YABANCI		T.C.		
	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	
Öz Anne	38	3		1	459	146	647
Üvey Anne					3	1	4
Öz Baba	30	4		1	406	121	562
Üvey Baba					1	1	2
Kardeş	21	3	3		225	67	319
Yakın Akraba		1			6	8	15
Tanıdık		1					1
Arkadaş		1			3	1	5
Yetiştirme Yurdu						34	34
Evli					2		2
Yatılı Okul – Yurt					6	11	17
EŞİ İLE BİRLİKTE					1		1

Tablo 5

Suç işleme çocuğun kiminle kaldığına da bağlı olarak değişebilir. Niğde ili çocuk şube 2016 verilerine bakılarak: 0-10 yaş arasında çocuklarda genellikle öz anne ve öz babayla yaşadığı görülmektedir. Kızlarda görülen yakın akraba, tanıdık, arkadaş sayısı 1 iken erkek çocuklarında bu oran hiç yoktur. 11-18 yaş arasında suç işlemiş çocuk sayısı daha fazla olduğu için bura ki oran da artmaktadır. Öz anne ve öz baba ile kalan sayısı burada fazladır. Tabloda erkeklerde 2 kişi evli görünüyor bu yaşta ki çocukların sayısı az olsa bile bu durum toplumsal bir sorundur. Çocukların ailelileri ile birlikte yaşamaları çocukların suça karışması suç işlemesi biraz daha düşmüştür. Çünkü ailesinin yanında olan çocuk güvende olan, dışarıdan gelen tehlikelere kapalı olandır. Ama diğer olası durum ise; ailelilerin çocuklarını çok önem vermemesi okul takibini, arkadaş takibini yapmamasından dolayı yukarıda ki tabloda ki gibi bu oranlar yüksek çıkabiliyor. Niğde ili aile olarak kendi içinde tutarlı olan bir yapıya sahiptir. Bu yüzden yurt ve benzeri yerde kalan çocuk sayısı azdır.

6.3.4.Merkezlere Geliş Durumları

5-Geliş Nedeni	0-10 Yaş Arası				11-18 Yaş Arası		TOPLAM
	T.C.		YABANCI		T.C.		
	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	
Suçta Sürüklenme	14		1		260	79	354
KİMLİK TESPİTİ	2						2
Mağdur	13	6	2	1	142	108	272
Kayıp					1		1
Kimlik Tespiti Yapılan	2						2
Bilgisine Başvurma	6	1			82	15	104
Kimlik Tespiti	1						1
KİMLİK TESPİTİ					1		1
Kabahat İşleme	1				1		2
Bilgi Beyanı					1		1
Bilgi Sahibi					1	1	2
Kurumdan Kaçma						1	1
Terk						1	1
Total	39	7	3		489	205	744

Tablo 6

Niğde ili çocuk şube verilerine bakılarak suç işlemiş veya suça karışmış çocukların hangi olaylardan geldiği de bu konu için çok önemlidir. 0-14 yaş arasında ki erkek çocuklarının geliş nedenleri arasında en çok suça sürüklenme oranı yüksektir. Bu da bize gösteriyor ki çocukların aslında kendileri bilinçli veya istendik olarak suç işlemiyor. Ya birilerinin desteği ile ya da başkalarının onları yapmaya zorlaması ile çocuklar suça karışmaktadır. Bu konuda ailelere çok görev düşmektedir. Çocukların suç işlememeleri için onların bir veli olarak takibini bırakmamalı ve çocuğuna hâkim olmalıdır. Biraz daha olsa bu oran azabilir. İkinci bir yüksek oran ise; 0-10 yaş arası erkek çocuklarında 13 sayısı ile mağdur olandır. Bu da gösteriyor ki çocuk kendisi bilinçli olarak suç işlemiyor ya suça sürükleniyor ya da bu kurumlara mağdur olarak geliyor. 11-18 yaş arasında en çok orana sahip suça sürüklenme de erkek çocuklarında 260 kız çocuklarında 79 bu yaş oranında suça sürüklenme olayı hem kız çocuklarında hem de erkek çocuklarında çok fazladır. Ergenlik çağının bir getirisi olan dışa daha çok meyilli olma, arkadaş ortamlarında daha çok bulunma isteği onları suça sürüklemiştir. Getiriş nedeni olarak 11-18 yaşa arasında diğer birçok oran ise mağdur olarak gelen sayıdır. Erkeklerde 142 kızlarda 108dir. Buradan görünüyor ki kız çocukları bu kurumlara en çok mağdur olarak getiriliyorlar. Her toplumda olduğu gibi Niğde

ilin de kız çocukları ya cinsellikle ya da taciz yollarıyla çoğu zaman mağdur oluyolar. Bilgisine başvurma, kimlik tespiti ve kabahat işleme oranları azdır.

6.3.5.Teslim Edilen Yer

4-Teslim Edilen Yer	0-10 Yaş Arası				11-18 Yaş Arası		TOPLAM
	T.C.		YABANCI		T.C.		
	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK	KIZ	
	4		1		127	29	161
Adli Birimlere Sevk	3	3			62	25	93
Ailesine Teslim	26	2		1	235	91	355
Bilgi Beyan Alındı							1
Bilgi Beyanı Alındı					2		2
Bilgi Sahibi İfadesi					1		1
Bilgisi Alındı					3		3
Bilgisine Başvuruldu					1		1
Eğitim Kuruluşuna	2				9	3	14
İfadesi Alınarak					1		1
İfadesi Alındı					2		2
İFADESİ ALINDI					1		1
İfadesi alındı.						1	1
İfadesi Alınıp Salıverildi	1						1
İfadesi Sonrası					1		1
Mağdur İfad. Alındı					1		1
Mağdur İfadesi Alındı	2	2	2		13	7	26
Mağdur İfadesi Alındı.					2	1	3
Mağdur İfadesi Alındı					1		1
Sağlık Kuruluşuna					3	13	16
Salıverildi	1						1
Serbest					1		1
Sosyal Kuruma Teslim						23	23
Şubeden Salıverme					1	1	2
Yakınlarına teslim						1	1
Yakınlarına / Akrabasına					22	7	29
Yurda Teslim						2	2
TOPLAM	39	7	3	1	489	205	744

Tablo 7

Niğde ili 2016 çocuk şube verilerine bakarak suça sürüklenmiş ve suça karımış çocukların suç sonrası da temsil edildikleri yerler tabloda yer almaktadır. 0-10 yaş arasında en çok aileye verilme vardır. Çünkü bu yaşta ki çocuğa çok büyük bir ceza verilmek ve çocuk ailesine teslim edilir ailesine temsil edilen 26 çocuk vardır. Bu oranlar gene 11-18 yaş arası da ki kız erkek sayısında artış göstermektedir. 18 yaşından küçük oldukları için işledikleri suç doğrultusunda çocuk ailesine teslim ediliyor. Ama çocuk çok büyük bir suç işlemişse erkek çocuklarında olduğu gibi 62 kişi adliyeye sevk ediliyor ve mahkeme karşısına çıkıyor. Bu oran kızlarda da çok fazladır. 25 kız çocuğu işledikleri suçtan dolayı adli birimlere sevk ediliyor. Toplamda adli birimlere 93, ailesine teslim ise toplamda; 355 tir.

Suç Türleri

Satır Etiketleri	Say Suç Adı	Say (0-12)-(SER.)-(E) SSÇ	Say (0-12)-(TUT.)-(E) SSÇ	Say (12-18)-(SER.)-(E) SSÇ	Say (12-18)-(TUT.)-(E) SSÇ	Say (0-12)-(SER.)-(K) SSÇ	Say (0-12)-(TUT.)-(K) SSÇ	Say (12-18)-(SER.)-(K) SSÇ	Say (12-18)-(TUT.)-(K) SSÇ	Say (-18)-(E) MAĞDUR	Say (+18)-(E) MAĞDUR	Say (-18)-(K) MAĞDUR	Say (+18)-(K) MAĞDUR
6136 SKM	9		9										
Açıktan Hırsızlık	17		7				1			8	3	4	1
Cinsel Saldırı (TCK 102)	1		1									1	
Cinsel Taciz (TCK 105)	1		1							1			
Çocukların Cinsel İstismarı (TCK 103)	9	2	6							5		3	
Evden Hırsızlık (TCK 141)	2		2							1			
Güveni Kötüye Kullanma (TCK 155)	6		5							3	1		
Hakaret (TCK 125-130)	9		4					3		1	1	4	1
Hayasızca Hareketler (TCK 225)	1		1										1
İntihara Teşebbüs	61						1			20		40	
İşkence (TCK 94-95)	1		1							1			
İşyerinden Hırsızlık Kasten Yaralama(TCK86/1)	14		11					2			7		
Kayıp Eşya	96	5	68					16		43	10	20	3
Kişilere Karşı tasnif Dışı	2											2	
Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma (TCK 109)	5		5				1			1		3	
Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma (TCK 109)	1		1									1	
Kolluk Kuvvetlerine Direnme (TCK 265)	2		2								1		
Mala Zarar Verme (TCK 151-153)	5		4								2		1
Oto Hırsızlığı	1										1		
Otodan Hırsızlık	1		1								1		

Reşit Olmayanla Cinsel İlişki (TCK 104)	1			1									1
Sahte Para (TCK 197)	2			2									
Silahla Ateş Etm. Sur. Gen. Güv. Teh. Sok. (TCK 170/1-c)	2			2									
Taksirle Yaralama (TCK 89)	67			4					49	1	15		
Tehdit (TCK 106)	17			13			3		6	5	4	1	
Trafik Güv. Teh. Sokmak (TCK 179)	3			3									
Uyuşturucu Madde (TCK 188-191)	10			5			4		1		1		
Yağma (Gasp) (TCK 148)	8			5	1				3	4	1		
Zehirlenme	12								5		7		
Bilişim Yol. Dolandırıcılık (158/1-f)	1								1				
Takibi Gereken Tasnif Dışı	1						1						
Genel Toplam	368	7		164	1		32		149	37	107	8	

Tablo 8

Niğde ili 2016 çocuk şube verilerine bakılarak; çocukların işledikleri suçlar tabloda yer almaktadır. 6136 sayılı kanun mevzuatı; Madde 15-(Değişik madde: 12/06/1979 - 2249/10 md.)

Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak 4 üncü maddede yazılı olan bıçak veya diğer aletleri veya benzerlerini satanlar, satmaya aracılık edenler, satın alanlar, taşıyanlar veya bulunduranlar hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis ve üç bin liradan on bin liraya kadar adli para cezası hükmolunur. Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre yapımına izin verilen bıçakları veya diğer aletleri veya benzerlerini kullanma amacı dışında satanlar, satmaya aracılık edenler, satın alanlar, taşıyanlar veya bulunduranlar hakkında birinci fıkradaki; o bıçak veya diğer aletlerin veya benzerlerinin sayı ve nitelik bakımından vahim olması halinde de ikinci fıkradaki cezalar hükmolunur. Niğde ili çocuk şube verilerine bakarsak; Niğde ilinde 12-18 yaş arasında 9 kişi bu suç içerisinde yer almıştır. Açıktan hırsızlık: aleni şekilde hırsızlık yapmadır. Niğde ilinde bu sayı toplamda 17' dir. 7 kişisi 12-18 yaşında olan erkek çocuğu bulunuyor. 8 kişi 18 yaşının altında erkek çocuğu mağdur yer alıyor. 18 yaş altında kız çocuğu mağdur sayısı ise; 4 kişidir. Niğde ilinde tabloda ki verilere bakarak; 61 kişi intihara teşebbüs den yer alıyor. İntihara teşebbüs kanunda; 5237 sayılı Türk ceza kanunu 84 maddesine göre;Başkasını intihara azmettiren, teşvik eden, başkasının intihar kararını kuvvetlendiren ya da başkasının intiharına herhangi bir şekilde yardım eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İntiharın gerçekleşmesi durumunda, kişi dört yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

7.Araştırmanın Sonuçları

Araştırmanın bu bölümünde ortaya attığımız bu varsayımlar elde ettiğimiz bulgular doğrultusunda değerlendirilip yorumlanmıştır. Endüstrileşme, düzensiz kentleşme, sosyal tabakalar arasında eğitim, gelir ve diğer insani ihtiyaçlar bakımından artan farklılaşma-yoksullaşan sosyal kesimlerde ağırlıklı olmak üzere çocuk suçluluğunu arttırmıştır. Bu nedenle çocuk suçluluğuna kentsel bir olgu olarak bakılabilir. Çocuklar henüz kişilik gelişimini tamamlamadıkları, yaptıkları işin sorumluluğunun bilincinde tam olmadıkları için

hukuk açısından yetişkinlerden daha farklı yaptırımlarla karşılaşır. Çocuk suçları daha çok belirli bir ihtiyacın tatminine yönelik suçlardır (Bal, 2016, s. 131). Çocuk suçluluğu çok nedenli toplumsal bir sorundur. Bunlardan birincisi ve en önemlisi çocuğun dünyaya gelmesinden ve onun en önemli gelişim evresi olan ergenlik döneminde çocukların aileleri tarafından onlara iyi bir düzenle bakılması gerekiyor. İlk sosyalizasyon sürecinin yaşandığı ailede veya yakın akrabalarda suç modelleri varsa bu gelişim döneminde çocuk da bunları model alarak kendini bir model içerisine sokar. İkincisi, anne-babaların eğitim seviyesine göre çocukların suç işleme şekilleri de değişir. Yeterli eğitime sahip olmayan anne-babalar çocuklarına iyi ve yeterli bir eğitim veremezler. Ailelerde genellikle eğitim düzeyi düşüklüğü ile ekonomik yetersizlik paralel gelişmektedir. Eğitim kurumları çocukların ikincil sosyalizasyon çevresini oluşturmaktadır. Çocuk okulda yanlış arkadaş çevresi içinde bulunduğu zaman okul çocuk için zararlı bir yer olmaktadır. Daha sonra çocuk okuldan aldığı modeller ile okuldan uzaklaşmaya başlar ve okulu bırakır. Bu çalışmada suçluluğa etki eden sosyolojik nedenler tespit edilmeye çalışılarak çözüm önerileri sunulmaktadır. Araştırma neden-sonuç ilişkisi kurmayı amaçlayan “betimleyici” niteliğindedir. Bu nedenle kurulan temel ve alt varsayımların test edilmesi gerekmektedir. Bu bölümde her bir varsayım araştırma verilerinin sonuçlarına göre değerlendirilecektir.

7.1.Varsayımların Değerlendirilmesi

1) Çocuk suçluluğunda çocukların eğitim durumlarının suç işlemelerine etkisi olduğu varsayılmıştır. Okul döneminde bulunan çocukların okullarında ki akran gruplarından etkilenmesi çok büyük bir olasılıktır. Araştırma sonucunda görülüyor ki ergen çağının verdiği bir dönemle çocukların akran gruplarını örnek almaları lise ortamlarının suç işlemelerine açık olması durumuyla suç işleme oranları daha fazladır. Eğitimli olan kişilerin hem suç çeşitleri hem de oranları değişmektedir.

2) Bölge şartlarının suç işleme oranlarına etkisi olduğu varsayılmıştır. Niğde ili için yapılan çalışmada diğer büyük kentlere göre suç oranları ve çeşitleri değişmektedir. Niğde'nin muhafazakâr bir toplum yapısının olması dışarıdan göç olayının az olmasına rağmen suç işleme oranları yüksektir.

3) Ekonomi ve aile durumları çocukların suç işlemesine etkisi olduğu varsayılmıştır. Ekonomik durumu düşük olan ailelerin çocukları suç işleme veya suça sürüklenmesi daha yüksektir. Dışarıda ki kişilere özenme onları model almak için çocuklar suça karışır. Anne-baba ile çocuk arasında yeterli iletişimin olmaması çocuğun suç işlemesinde etkilidir. Çocuğun psiko-sosyal gelişiminde anne-babayla kurduğu iletişimin niteliği önemlidir. Anne kız çocuk, baba da erkek çocuk için bir modeldir. Modelin tutumu yetişkin adayının kişiliğinin oluşmasına etki eder. Bu yüzden anne ve babaların çocukları ile yeterli zaman geçirmesi gerekir.

KAYNAKÇA

- BAL, H. (2004). *Çocuk Suçluluğu*, Isparta: Fakülte Kitabevi.
 BAL, Hüseyin. (2016). *Suç Sosyolojisi*. İstanbul: Sentez.
 Demirbaş, Tamer (2001). *Kriminoloji*. Ankara: Seçkin Yay.
 Dönmezer, Sulhi (1994). *Kriminoloji*, İstanbul: Beta Yay. (8. Baskı)
 Gölcüklü, F. (1962). *Türkiye’de Çocuk Suçluluğu Hakkında Bir Araştırma*, Ankara: Sevinç Matbaası.
 GÖLCÜKLÜ, F. (1963). *Türkiye’de Çocuk Suçluluğu Hakkında Bir Araştırma*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

- KANER, S. (1992). “Suçluluğu Açıklayan Yaklaşımlar”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt:25, Sayı:2, Ankara.
- ÖZBAY, ÖZDEN. (2018). “Suç Teorilerine Giriş”. Dilek Ofset Matbaacılık.
- ÖZKAN, Ö. (1994). *Hukuki ve Sosyolojik Açından Ülkemizde Çocuk ve Çocuk Suçluluğu*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sevük, H.Y. (1998). *Uluslararası Sözleşmelerdeki İlkeler Açısından Çocuk Suçluluğu İle Mücadelede Kurumsal Yaklaşım*, İstanbul: Beta Basım.
- Malik, H.A. (1931). *Türkiye’de Suçlu Çocuk, Hakimiyeti*. Ankara: Milliye Matbaası.
- Sulhi DÖNMEZER. (1994). *Kriminoloji*. Sekizinci Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım. s.46.
- UNICEF, International Child Development Centre, JuvenileJustice, Florence, USA 1998’den aktaran, AKALIN, a.g.e., s.3-4.
- T.C.K. Kanun No. 5237 MADDE 31, Kabul Tarihi: 26.9.2004
- Türkiye İstatistik Kurumu
- <http://acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/12345/7217/253628.pdf?isAllowed=y&sequence=1>
- https://tr.wikisource.org/wiki/%C3%87ocuk_Haklar%C4%B1_Bildirgesi
- <http://www.tabancatufek.com/forum2/showthread.php?tid=11869>
- <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21544>
- <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21547>
- <https://prezi.com/-ktbdvhuvibe/suca-itilmis-cocuklar/>